

MAGVETÉS

TÖRÖKKOPPÁNY, SZOROSAD, SOMOGYDÖRÖCSKE, MIKLÓSI, KÁRA, ZICS, SOMOGYEGRES,
KAPOLY, SOMOGYMEGGYES, PUSZTASZEMES ÉS KEREKI KÖzségek
EGYHÁZI KULTURÁLIS LAPJA

2018. XXVI. évf.

— 4. szám —

IV. negyedév

BETELJESEDETT AZ IDŐ

„Amikor elérkezett az idők teljessége, az Isten elküldte Fiát” – írta Szent Pál apostol a galatáknak (Gal 4,4). A világörönenem legnagyobb eseményére utalt: Isten személyesen belépett az emberiség történelmébe. Megmutatta végétlen szeretetét. Kiszolgáltatott gyermekként jött közünk. Amikor felnőtt, s egyre többen hallgattak rá, sokat beszél az idő fontosságáról.

Szent Márk evangéliista így foglalja össze Keresztelő Szent János elfogatása után Jézus buzdítását: „Beteljesedett az idő, és már közel van az Isten országa.” (Mk 1,15)

Jézus megjelenésével látható értelmet kapott az emberiség. Az ő országa „nem ebből a világból való”, mégis ha elkezdjük építeni, át tudja alakítani mindenünk életét.

Isten országának nincsenek földrajzi határai. „Tartózkodási engedélyét” a szívbe pecsételik bele. Aki figyel rá, rádőben saját idejének fontosságára is. Életünk egyszeri és ajándék. S a nekünk adott idő a kegyelem kerete. Oriási lehetőség, hogy valami szépet tegyünk, mások javára éljünk, amíg van időnk.

Az „egyszer vagy fiatal” megállapítás tényleg igaz. Csak nem mindegy, hogy mire buzdítunk, amikor ezt mondjuk. Ha csak a szórakozásra vonatkoztatjuk, nagyon félresiklunk a kereszteny értelmezéstől. Nagy gondolatok, nagy tettek ideje kell, hogy legyen a fiataloknak. A helyes irányba történő elkötelezettsé. Ha megtanunk figyelni arra, aki „betölötte az időt”, értékes lesz az életünk. Különben csak eltékozoljuk talentumainkat, erőinket, képességeinket és időnket.

Megszívlelendő a neves grafikus, Simon András gondolata: „Aki azért nem fogadja el önmagát – s önmagában az Isten –, mert keveseti azt, amit kapott, az még azzal a ‘kevessel’ sem tud mit kezdeni, amit az Úr a lelkébe vetett. Az ilyen ember magát zárja ki a megajándékozottak sorából. Durcsán, ölte tett kézzel csak áll életének felszántatlan termőföldjén és sanda irigységgel nézi a mások búzajának szárba szökkenését.”

Kereszteny hitünk igazsága, hogy Isten mindenkinet ad eleget kegyelmet, hogy ha együtt működik vele, üdvözülhessen. Ő visszavonhatatlan Igent mondott az embernek. Szeretetből önmagát adta értünk. Ez az isteni *Igen* megfogható a szentiségekben, melyeken keresztül Isten át akar alakítani, magához akar emelni bennünket. Keresztelésünkkel kezdődik ez a nagyszerű meghívás, és utolsó lélegzetvételünkig tart.

Isten csak annak válik megismérhetővé és mutatkozik meg, aki nem „mellékesen”, nem kíváncsiságból meg hozzá, hanem szeretetből. Aki nem imádkozik, az nem ismerheti meg Isten belső világát. Csupán „kívülről” ismerheti meg, mint jelképet, eszményt, filozófiát, tudományt. A mi kimondott igenünk Isten felé az ima. Imádság nélkül nincs igaz Istenismeret, kihal a hit. Ezért terméketlen sok esetben fiataljaink bérilmálkozása. Nem tud dolgozni a szentség – Isten igenje felénk –, ha nem merjük kimondani a saját igenünket imádságunkkal felé. A szentség ima nélkül halott, amint a hit is halott cselekedetek nélkül.

Ha azzal áltatjuk magunkat, hogy nincs időnk imádkozni, templomba járni, magunknak hazudunk. Felszínességünk, menekülésünköt akarjuk palástolni. Ha eltelünk önmagunkkal, eltasztjuk magunktól Isten kegyelmét. Ugyanígy félresiklott és terméketlen lesz az életünk, ha saját eszme-rendszerünkkel akarjuk Isten behatárolni. Hiába szállnak el éveink, ha nem vesszük figyelembe, hogy ki biztosítja az „idők teljességét”, nem tudjuk őt tenni alap igazodási pontunknak.

Kopp Mária orvos, pszichológus professzor-asszony mondta, hogy Európát nem a harmadik világháborútól, hanem a semmittevésben felnövő, saját kontrollálatlan vágyainak odavetett generációtól félti. Sajnos felnőtt egy olyan generáció, amelynek egy részét nem lehet feladatokkal terhelni, mert unja, és mindenkor továbbáll. Ezek a fiatalok, mivel kitartó munkát sem az iskolában, sem az életben nem végeztek, nem is tudnak maguknak parancsolni, más véleményét elfogadni még kevésbé, így a házasságban, családi életben, de a munkahelyen is nagyon sok kudarcjal találkozva megkeserednek.

A jövő reménységei, az „agyonszeretet”, elkönyeztetett, széltől is óvni akart gyerekek legtöbbje szörnyű mentális állapotban van. A legutóbbi 15 év statisztikája szerint minden ötödik gyerek mentális rendellenességen szenved! A figyelemhiányos rendellenességek 43%-kal, a serdülőkori depressziós betegségek 37%-kal, a 10-14 éves gyerekek körében az öngyilkossági arány 200%-kal nőtt!

Úgy nő a kétségebesés, ahogyan templomaink ürülnek.

De jó lenne újra, együtt megtalálni azt a betlehemi kisdedet! Figyelni rá, mint az egykori a pásztorok, s a napkeleti bőlcsek. Mint az agg Simeon, aki átvehette Márától az isteni csecsemőt, s élete legboldogabb pillanatának, betetőzésének tarthatta, hogy meglátta Öt.

Jöjj el, Urunk Jézus! Engedd, hogy megtapasztalhassuk valóságodat karácsony szent ünnepén!

Imre atya

Simon András rajza

Az Eucharisztikus Kongresszusra készülünk Az 1938-as Budapesti Eucharisztikus Kongresszus 2.

1938. május 26-án Budapesten kezdetét vette a 34. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus. Hazánk számára nagy lehetőséget adott, hogy Európa számára felmutassa a magyar katolikusság hitét és erejét, és hogy egy jól szervezett ünnepségsorozat révén lehetőséget teremtsen az Oltáriszentségben jelen levő Jézus imádására nemsak hazánk, de Európa népei számára is. A kongresszus eseményeinek felidézésében segítségünkre lesz a törökroppányi időszíron egyik lakója, Füzesi Mihályné Lujzi néni, akinek kislányként alkalma volt személyesen részt venni az eseményeken.

A kongresszus nyitó napja 1938. év áldozócsütörtökére, vagyis Úrnapijára esett. Az ünnep régiesebb elnevezése őrzi az Egyházban annak a rendszerességet, hogy ezen a napon részesültek először a húsvétkor megkeresztelt hívek az Eucharisztia szentségében. Ezért a kongresszus szervezői a nyitó szentmisére gyermekék első szentáldozását rendezték meg, melyre nemsak magyar, hanem külföldi katolikus ifjúsági egyesületek fiataljai is meghívást kaptak.

Az ünnepi szentmisére a Hősök terére várták a hívek tízezreit, akik között nagysármú hazai és külföldi, egyházi és világi méltóságok jelentek meg. Ekkora embertömeg rendezett elhelyezéséhez szükséges volt a térré érkezők megfelelő elirányítása. Az ekkor 13 éves, harmadik polgári osztályt végző Lujzi néni így emlékszik vissza a kong-

resszus első napjára: „*Budapest minden iskolájából rendezett csoportokban, előre kijelölt útvonalon vezették a 13 év körüli diákokat a Hősök terére. Az egész teret szektorokra osztották fel. Először volt egy próba, ahol minden iskola a részére kijelölt szektorba vezette a tanulót. Mi a XI. kerületből, a Fehérvári úti iskolából indultunk, és a szervezők által kijelölt útvonalon gyalogosan értünk a térré. A múzeumlépcsőn gyülekezett a papság, Serédi Jusztinián hercegrimás és Pacelli bíboros vezetésével. Mellettük voltak az állami vezetők, Horthy Miklós a családjával, majd pedig az ifjúság kapott helyet. A fővárosi iskolák után a vidéki iskolák sorakoztak fel, minden csoport külön zászlókkal vonult fel a térré. Végül a legkülső területen a hívek kaptak helyet. A cserkészek gondoskodtak a csoportok rendezettségeiről az iskolától egé-*

szen a térig. Nagyon pontosan megszervezett volt az egész esemény, amire szükség is volt, hiszen a rengeteg ember és a nagy meleg miatt bizonyos rosszullét volt. Ennyi év távlatából visszaemlékezve azt tudom mondani, hogy különleges és megható élmény volt ez nekünk, nagy megtiszteltetésnek éreztük, hogy kimehetünk” – zárta az eseményre való visszaemlékezést Lujzi néni.

Az embertömeg méreteit jól mutatja, hogy csak az első-áldozó gyermekek mintegy 150 ezren voltak jelen a szentmisén; a magyarok mellett olasz, belga, francia és angol kisiskolások is. Ilyen nagyrányú áldoztatásra Magyarországon még nem volt példa. Az öket kísérő hozzátartozóikkal együtt csaknem 300 ezren vettek részt a szentmisén. Az Andrássy-úton és a téren sűrű rendben sorakoztak a gyöntatószékek, hogy akik még nem végezték el szentgyónásukat, lelkükben megtisztulhassanak.

A kongresszus legemlékezetesebb eseményének kezdettől fogva az Oltáriszentséget kísérő dunai hajókörményt terveztek, melyre első nap este került sor. A korabeli világsgájtó hónapokon át a dunai úrnapi körmenet látványát dicsérte. A menet a Bazilikából harangszóra indult el a Dunapart irányába. Legelől lovas rendőr díszszakasz haladt, amelyet katonai díszszázzal követett lovas zenekarral. A körmeneti kereszt után a szerzetesek, a világi papság és a püspökök égő gyertyákkal haladva következtek, majd közvetlen utánuk díszes baldachin alatt Pacelli bíboros ment, kezével magasra emelve az Oltáriszentséget. Aztán a díszesen kivilágított Dunán kilenc hajó kísérében, a Szent István góz-

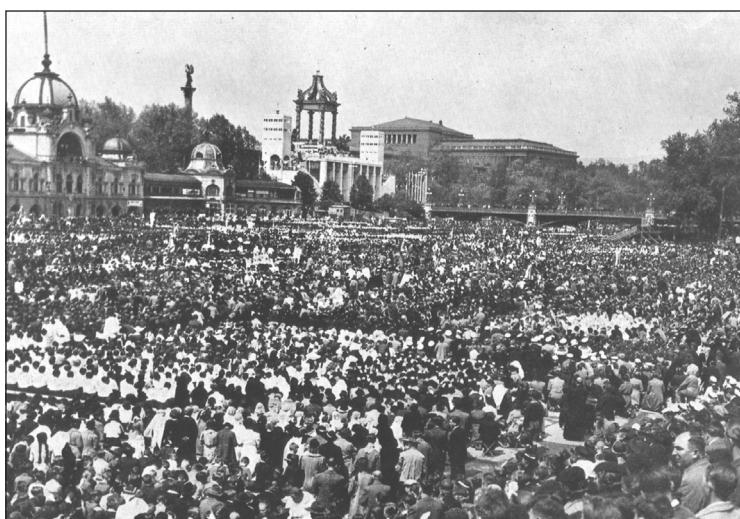
hajón vitték tovább a Szent-séget a pápai küldöttség tagjai. Megkerülve a Margit-szigetet a hajósor egyszerre megállt, és Pacelli bíboros felémelte az Oltári-szentséget, a négy égtáj felé szentségi áldást adott, miközben a Duna két partján összegyűlt százezek terére ereszkedtek.

A kongresszus második napjának középpontjába a férfi katolikusság hitének, vallásgyakorlatának felélesztését és megerősítését helyezték a szervezők. A napot a honvédek, hadirokkantak szentmiséje és szentáldozása nyitotta meg a Hősök terén. A József főherceg és a tábornoki kar vezetésével felvonuló honvédek érkezése után kezdődő szentmise alatt mintegy 100 pap végezte a jelenlévők gyöntatását.

A nap záróeseményeként éjszakai szentségimádást és szentáldozást szerveztek 150 ezer férfi részvételével a Hősök terén. Ez az esemény is a maga monumentalitásával a férfi híveket igyekezett segíteni abban, hogy hitük bátor, tanúságtevő megvallásában megerősítse. „*A ti hitetek értelel szerinti okos szolgálat. Ne legyen egy istentelen sem öntudatosabb istentelen-ségében, mint ti a szentségi Isten hitében és az emberré lett Isten teste és vére imádásában e szentségen!*” - hangzottak a szónokok megerősítő szavai. A szentségimádás csendjeit Bangha Béla SJ és P. Csávossy Elemér SJ jezsuita atyák elmelkedései kísérték, melyekben az éjszakai szentségimádás jelentőségről és a hit lángjának megőrzéséről beszéltek a népes férfiseregnak. Éjfél körül ért véget a szentségimádás, majd pedig Spanyolország prímásának vezetésével kezdetét vette az éjfél szentmise, melyen 600 díszbe öltözött ministráns szolgáltatta az asszisztienciát, és 300 pap segítette az áldoztatást a szentmisén résztvevő férfiak számára.

Folytatjuk...

Ákos testvér

1938-as felvétel a budapesti kongresszusról

ADVENT – ELŐKÉSZÜLET – VÁRAKOZÁS

*Így 60-on túl egyre többet fordulunk a lelkünk mélyén meg-
bújó emlékeinkhez. Néha olvasás közben azon kapjuk magunkat, olyan érzés, mintha minden velünk történt volna.
Visszaköszönnek történések, érzések, emlékek.*

*Schäffer Erzsébet gondolatai, akár az enyémek is lehetnének. Éppen egy karácsonyi emléket idéztem fel magamban, amikor kezembe akadt ez az írás. Úgy vélem, a korosztályomat tekintve sokunknak felidézi a gyermekkor adventi készülődését.
(H. I-né)*

„Hová lettek azok a hajnalok? Ki keltett, finoman rázogatva minket az ágyból? Hogyan hagytuk oda a meleg dunyhát a vaksötét szobában? Mosdottunk a jeges lavórban, kapkodva szedtük hideg göncünket, nem adott még meleget a sparhelt. De valaki nálunk is korábban kelt. Pattogva égett a gyújtós a kihült platni alatt, s ebben a pattogásban benne volt a forró reggeli tej ígérete, az olajban sült pirítósé... Ha majd hazaérünk... Hogyhogy nem bántuk akkoriban, hogy a pirítós nehéz szaga betölти a konyhát... Nyikorgott a kiskapu, a sötétben meg a ködben nem látunk a szomszéd házig se, legfeljebb nagykendős öregasszony-árnyakat, azokat is majd csak a templom felé vivő kaptatón, ahol lehagyutak öket halk csókolommal... Szuttyogott a latyak magas szárú cipőink talpa alatt, vagy törtük a tócsák szemére fagyott hófehér szemfödelet, s hányszor ropogott a hajnali hó a lábunk nyomán szikrázón, fehérén. Hogyan volt, hogy gyerekkorunkban, gyakorta már adventkor előreküldte szakadó dunyháit az ég... Akkor már várakoztunk. Ki tudja, hogyan fogalmazta meg a gyerekszív azokon a decemberi hajnalokon, hogy mire vágyik, míg tapossa egyik reggelt a másik után.

– Az egy tett, hogy eljöttök a rorátra. Azt nem mindenki teszi meg, látjátok... Hogy felkel hajnalban, ruhát ölt, s elmegy a templomba. Ahhoz ember kell, s akarat, gyerekeim... Ezt mondta a papunk.

Talán meg se fogalmaztuk, hogy várakozunk. Mégis, tele voltunk vágyakozással. Várakoztunk a hóesésre, a patak háttá borító jégpáncélra, a disznóvágások perzsélo, meleg tüzére, az ujjunkra húzott forró malackörökre, diók pattanó héjára, az olvasztott cukormáz édességére... Az ünnepre. A születésre. A titokra. A Kisjézus játszlára, a meleg szobában a karácsonya illatára, alatta a zizegő szalma aranyos kupacára, a gyertyák

fényére, az énekre, amit dörmögve kísért apám, akit sose hallottam énekelni máskor, csak karácsonykor. ...És persze vágyakoztunk az ajándék után. Az ajándék után, ami titkot hordozott, a szeretet és odaadás titkát, de ezt akkor még nem értettük. Nem is kutattuk. Csak éreztük, hogy van valami a karácsony körül, ami túlmutat bejgin és szaloncukron, de még a hajas babámon és a testvérem kis teherautóján is messzebből üzen valamit. Így volt. Várakoztunk. S a várakozás tiszta söröpte a lelkeket. Mert az ember a várakozásban figyelni kezd. Elcsöndesedik. Más lesz a fontos, vagy más is fontos lesz a számára. Kell a megszentelt idő. És a várakozás ideje, a vágyakozás percei, ha nem is tudunk róla, megszentelt percek....

Most Advent idején az ember elcsöndesül, magába néz, ha van rá alkalma, fűszeres forralt bort kortyol, süteményt süti, beteget, barátot látogat. A fogyasztó az áruk földiszített szentélyeiben vásárol, tolong, ajándékot halmoz ajándéka. És milyen a karácsony üzenete... Még ebben az izzadságos igyekezetben is meg-megcsillan néha bennünk a vágyakozás.

Valami méltóra. Hogy pakkok és plázák reménytelen, izgattott hatalmán túl, végre eljussunk a karácsony belső békéjéig.

De ehhez oda kell hagynunk magunkból egy darabot. Nem könnyű. Oda kell hagynunk magunkból valamit, hogy végre megtanulunk vágyakozni az után, ami már rég a miénk.

En gyerekkorom hajnali rorátéira.

Ott ülök télikabátban, kicsizmásan... Két copfom között nézem, ahogy öreg papunk csak áll görnyedten, és nem fárad el újra és újra elújságolni a karácsony hírét:

– Örömet mondok. Nagy örömet néktek...”

Rajtunk múlik

Tényleg, rajtunk múlik, hogy meghalljuk-e az örömhírt, és mozdulunk-e felé. Karácsonyra csak evés-ivásra készülnünk, vagy megtisztult lélekkel, mindenkinél megbocsátani akaró ajándékozó szeretettel elérünk a templomba.

Örömmel látjuk, hogy falvainkban fontosnak tartják a jelzést. A karácsony közeledtével minden településünkön kialakított betlehemek jelzik. Egymás után kapunk önkormányzatuktól meghívókat egy-egy adventi gyertyagyújtásra.

Rendszeressége miatt tán a somogydöröcskei a legkedvesebb számunkra. Évek óta Szabó-Minda házaspár kezdeményezésére szeretetteljes adventi szokás alakult ki. A szombat esti szentmise után együtt kivonulunk a felállított betlehemhez, énekelünk, meggyújtjuk a soron következő gyertyát az adventi koszorún. S, hogy még kötetlenebbek legyenek ezek az esti összejövetelek, előkerülnek a kis dobozok, a sütemények. Egyre nagyobb a választék: szinte minden jelenlévő család ezekre az estékre. Gábor vagy Koni teát és forralt bort oszt, Juli és Kamilla az óvodai élményeit meséli, ha kell, a doktornő rögtönzött egészségügyi tanácsot ad a kérdező anyukának, egy-egy öregedő szerzetes is szóhoz jut.

Ezek a hosszúra nyúló téli esték tele vannak várakozással. Miklósiban és Zicsen a vasárnapi szentmisék kezdődnek ünnepélyes gyertyagyújtással. Az iskolások kis műsora, versek, énekek szerencsére több szülöt is elvezetnek a templomba. A kegyelem csörgedezhet a gyerekek keresztül is.

Jenő atya

Fotó: Zoltán Péter

Miklósi felújítások

Miklósi községen az idei évben sikeresen befejezni a Sétatér utca teljes hosszában, ill. a Rákóczi utca mintegy 70

méteres szakaszán a teljes járda felújítást. A beruházás költsége 14.800.000,- Ft, amelyből 10 millió pályázati forrásból, a többi saját költségvetésből valósult meg.

A járdafelújítással egy időben sor került az öreghegyi földes út Rákóczi utcai találkozásánál egy komplett vízelvezető megépítésre, mivel nagy esőzésekkor ezen a szakaszon rendszeresen nagy mennyiségi csapadékvíz és iszap folyt a járára. Ennek az építkezésnek költségét, közel 800 ezer forintot, szintén saját költségveté-

séből gondolkodta ki az önkormányzat.

Megújult továbbá 1,5 millió forintból a kultúrházhoz tartozó vizesblokk is. A felújítás összegének felét pályázati forrásból biztosították.

Folyamatban van a korábbi Ifjúsági Klub renoválása, komplett nyílászáró cserével, laminált padló lerakással, ill. új bútorok beszerzésével. A helyiséget továbbiakban több funkciós Könyvtári Klubként szeretnénk üzemeltetni.

Szükségessé vált a testület tulajdonában lévő 3 bérházas állagmegővő karbantartása. Erre több mint 1 millió forintot költöttünk.

Terveink között szerepel a Petőfi és a Rákóczi utca kritikus szakaszán a járda felújítása, amelyre önkormányzatunk pályázatot nyújtott be, de sajnos forrás hiányra hivatkozva ezt most elutasították.

**Kristóf Györgyi
Miklósi
polgármestere**

Erbár Ferenc
felvételle

MAGVACSKA

Hittansarok

Kérdéseink a karácsonyi ünnepkörhöz kapcsolódnak

1. Kik a Szent Család tagjai?

- Atya, Fiú, Szentlélek
- Jézus, Mária, József
- minden keresztyén is, aki testvérének tartja Jézust

2. Kicsoda Jézus Krisztus?

- A megígért Megváltó
- A harmadik isteni személy
- A Fény istene

3. Melyik császár idején született Jézus? A) Juliusz Cézár B) Tibériusz C) Augusztusz

4. Mikor született Jézus? A) karácsonykor B) nem tudjuk pontosan C) Jézusnak nem kellett megszületnie

5. Jézus születése IGEN-ek sorozatának következménye.

Kik mondta IGEN-t Jézusra?

- Názáreti Szűz Mária
- Heródes király
- Napkeleti királyok
- Augusztusz császár
- Szent József
- Pásztorok

6. Mit jelez a napkeleti bölcsék látogatása?

- a pogány világ is képes felismerni a Megváltót
- mindenki szereti Jézust
- Jézus nem tud elbújni

7. Melyik a helyes folytatás?

A napkeleti bölcsék jó szándékúan keresték a Gyermeket, akihez csillag vezette őket. Miután rátaláltak...

- soha nem térték vissza hazájukba
- más úton térték vissza országukba
- megmutatták Heródesnek

8. Ki mondhatta? (Heródes, Betlehemi angyal, Gábor angyal, Mária)

- „Legyen nekem a Te igéd szerint...”
- „Üdvözöljé, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van....”
- „Szerezzetek pontos értesüléseket a gyermekről, mihelyt pedig megtaláljátok, adjátok tudtomra, hogy én is elmenek és imádjám őt.”
- „Istennek fia, aki született jászolban...”

9. Készülj arra, hogy családdal együtt megéld a karácsony csodáját. Az adventi, meghitt várakozásban készítsd fel szívedet az eljövendő igazi békeesség befogadására!

Hetvenéves miklósi jelentés

Hét évtizeddel ezelőtt nagyon forrongó politikai helyzetben, mondhatni létbizonytalanságban élt a sváb falvaink lakossága. Az 1948-as kitelepítések és a párhuzamosan végrehajtott felvidéki magyarok betelepítése környékünk történelménél egyre inkább elfeleddett tragédiája. Rohamosan fogynak az élő tanúk, s egyre inkább felérték eldnek a kor írásos dokumentumai. A Magvetés könyvajánlásában is ismertetett levéltári kiadványban találtunk rá Fürnstein József plébános két levelére, 1948-ban írt miklósi helyzetjelentésére. Az ideológiai zúrzavarban népéért, híveiért aggódó lelkipásztora előljárójának, a veszprémi püspöknek számol be egyre nehezedő helyzetéről és helytállásáról. Fontos és pontos helytörténeti adatokat is megtudhatunk az érseki levéltában megőrzött levelekben.

Január 11-én így írt: Két év óta a falu lakosságának felét kila-koltatták. 1945-ben Török-koppányból 34 telepes család jött, 1947 augusztusában 16 család Peredről (Pozsony vármegye), és 1947 decemberében pedig 20 család érkezett Naszvadról (Komárom vármegye). A régi lakosság is, mind a volksbundisták, mind a német anyanyelvűek itt vannak még a községben összetelepítve. minden párta megalakult és elég aktív módon veszi ki részét a falu életének irányításában. Magam igyekszem pártszempontok fólé helyezkedni, barátságban élni a különböző felfogású híveim körében. Az elmúlt évben sikerült templomunk külső javítását a tetőig befejezni, míg Kárában a tetőig felépíténi az új templomot. A rengeteg költséget részben könyveim árusításából, részben színdarabok rendezésével s nem utolsósorban éppen saját magam hozzájárulásával teremttem elő. (...)

Évekkel ezelőtt a Központi Legényegyletnek [KALOT] voltam országos titkára. (...) Felkészültséggel állandó munkában állok, s ez az oka, hogy községeiben már két év óta próbálkoznak a MADISZ megalakításával, de eddig még nem sikerült. Karácsonyra az egyházközösségi ifjúsági csoporttal működvelői előadást tartottam az építendő kultúrház javára. (...)

A Kommunista Párt néhány tagja és vezetőjük felszólított, hogy hagyjam el a községházat és ne foglalkozzak az ifjúsággal. Természetesen azonnal szó nélküli távoztam, de az ifjúság is elhagyta a helyiséget, bár kérték, hogy az ifjúság maradjon ott. Amint hírlik, mindenféle fenyegetésekkel próbálkoznak most, mert én állok útjukban és az én munkásságom miatt nem tud megalakulni a MADISZ [Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség]. (...)

Ifjúságunk nem hajlandó velük tárgyalni, még a kommunista szülők gyermekei is az egyházközöség ifjúsági csoportjában vál-laltak szerepet, s akik mindenáron a MADISZ-t akarják, azoknak nincsenek gyermekeik. A Felvidéről jött hívek buzgó katalikusok. Ez a ragaszkodás a templomhoz és valláshoz robbantotta ki az erőszakoskodást a Kommunista Párt néhány tagja részéről, mert ezeket sohasem lehet látni a templomban. (...)

A felzaklatott kedélyek lecsillapítása érdekében minden előket, hogy visszatérjen a békesség és megérítés híveim körébe. Végtelenül nehéz ma a lelkipásztori munka községünkben. (...)

Még mélyen él emlékezetemben 1944 júniusa, amikor a volksbundisták egy csoportja a kaposvári Gestapo-val akart tanítómmal és a községi bíróval internáltatni, mert a német faluban magyar felfogásúnak bizonyultunk. Szeretettel akkor híveinket meggyőztük az igazságról; bízom a jóságos Istenben, hogy velünk lesz most is a nehézségek idején és az Ő segítségével meg szeretettel e pár családot is megmentjük a katolikus életnek.

MÚLTIDÉZŐ

1948. április 8-án Fürnstein József plébános ismét tudósított az Egyházmegyei Hatóság felé.

Miklósi községből április hó 6-án indult el az első kitelepítő vonat Németországba. 25 családnak, kb. 130 személynek kellett elhagynia otthonát. Eddig csak az 18-ra minősített személyekből vittek el.

A kitelepítéssel kapcsolatban újabb támadásoknak vagyok kitéve, s ezért feltárom őszintén helyzetemet, amint azt már január hóban is megettettem a megyésfőpásztor úrhoz címzett levelemben.

Természetesen a bajbajutott emberek elsősorban a lelkipásztorhoz fordulnak segítségért. Kérnek, könyörögnek tanácsért, útbaigazításért. Többeknek kérényt írtam és sikerült is pár családot eddig megmentenem. Mondanom sem kell, akik szorgalmazzák a kitelepítést, ezért mennyire haragszanak rám és minden el akarnak követni, hogy áthelyeztessenek. Hír volt arról is, hogy engem is kitelepítenek az első csoporttal, de a mindenkorai magyar felfogásom és a háború alatti magatartásom miatt, amikor is plébániámnak kb. 200 férfiját mentettem meg a kényszer SS-toborzásból, amiért annak idején a Gestapo elhurcolással fenyegetett meg, tervükötől eddig elálltak. Elkövetnek azonban minden, hogy áthelyeztetési régi tervük valamiképpen sikerüljön. Gyanúsításokkal, rágalmakkal illetnek, hogy lejárassák tekintélyemet s valamiképpen kimozdithassanak helyemről. A múlt héten pl. egy posta-autó jelent meg plébániám előtt és várakozott, míg egy postatisztel az újonnan bekapcsolandó telefon ügyében tárgyalunk s késő este ment el, mire egyesek tudni vélték, sőt a szomszéd faluban is híre járt, hogy rabszállító autón vitték el a miklósi papot. Ehhez hasonló történetek napirenden vannak. Ki akarnak kezdeni minden oldalról, de hála Istennek, minden össze híveimnek csak 2-3 tagja az, aki távozásomról beszél, de ezek sem azért, mert nem teszem meg a kötelességet, hanem, hogy hatalmukat éreztessék, és másokat megfélemlítsenek.

A Felvidéről jött 40 család, valamint a régi lakosság majdnem 100%-ban templomba járó és istenfölő. Ez erősít meg az embernek hitét és ad bizalmat, hogy érdemes azért törődni a hívekkel. Vasárnaponként és ünnepenként majdnem minden telt nagy templomunk, s a húsvéti szentgyónásukat is legtöbben elvégezték.

A kárai templom építése is most van folyamatban. Ha a jó Isten továbbra is segít bennünket, Krisztus Királyra (amikor is akarjuk az új kárai búcsút!) elkészül a templom úgy, hogy már bent lehessen megtartani az istentiszteleteket.

Mindenezeit azért tartottam szükségesnek megemlíteni, hogy az Egyházmegyei Hatóság is tudja nehéz helyzetemet. Mint a múltban, a legszörnyűbb német és nyilas világban, úgy most is helyt akarok állni s híveimnek buzgó lelkipásztorra akarok lenni. Bízom a jó Isten segítségében, hogy az a 2-3 hangadó ember be fogja ismerni majd tévedését, újból visszatér az Istenhez vezető útra és meg fogja tenni egyházközösségi kötelességeit.

Mély tisztelettel: Dr. Fürnstein József plébános

A következő időszak ismeretében írhatjuk, hogy 1948. november végén – Krisztus király ünnepén – tényleg megtartották az első szentmisét a felépült kárai templomban. Aktív áldásos működését dr. Fürnstein József plébános – akit 1948-ban főpásztor a kerület esperesének is kinevezett –, még 12 éven át folytatta a miklósi plébánia élén. 1960-ban, máig sem teljesen tisztázott közlekedési balesetben elhunyt...

szerk.

Hiánypótló művet jelentett meg az idén a Veszprémi Főegyház-megyei Levéltár a veszprémi egyházmegye második világháborús veszteségeiről. Több, területünket érintő adatot találunk a könyvben, hiszem 1993-ig Somogy is az ősi veszprémi egyházmegyéhez tartozott. A közelmúltban megjelentetett forráskiadvány már a II. kötet a témaiban, s fő címe a kor hatalmaskodásaira utal: „Püspök urat is őrizetbe veszem”.

Az első forrásközlő kötet az anyagi javakban ért károk bemutatására helyezte a fő hangsúlyt, de a háborús kérdőívek válaszai és a korabeli beszámolók az emberi közösségek tragédiáját is az olvasók elé tárta a régi és az új világrend közti átmeneti időszakban.

Jelen kötet az előző szerves folytatása: 1944 és 1948 közötti emberi sorsokat, az élet- és erkölcsellenes cselekedeteit mutatja meg.

Mindszenty János, akkor veszprémi püspök kezdeményezésére a Dunántúl megmentése érdekében 1944. október 31-én a dunántúli püspökök erélyes és méltóságos hangú levélben fordultak a miniszterelnökhöz a még megmaradt orszagrész harcérré tevése ellen. Válaszként a levél aláíróit a nyilas-rendszer elfogatta és börtönbe vette.

Tartva a szovjet csapatok előretörésétől, és a leendő

KÖNYVAJÁNLÁS

kommunista hatalom kiépülésétől Mindszenty János a veszprémi várbaortónban a veszprémi ötödéves teológusokat pappá szentelte.

A könyv a *Martyrologium* fejezetében állít emléket a háborús cselekmények következtében elhunyt egyházmegyés papoknak. A továbbiakban sorra veszi a rabságot szenvédők (hadifogság, letartóztatás, internálás), valamint a menekültek és elűldözöttek sorsát is.

A Törökkoppányból a front közeledtével elmenekült Rusznyák Ferenc plébánosról is maradtak feljegyzések az érseki levéltárban. Mivel Mindszenty János meggyes püspök kötelezően előírta papjainak, hogy a felelős lelkipásztor, a plébános minden körülmények között maradjon híveivel, a főpásztor öngazoló jelentésre szólította fel papját. Rusznyák atya 1944. november 30-án Bakonycsőszpusztára az öccséhez ment. Mivel a pusztai is beleesett a harcvalomba, a németek kiürítették. A németek elvonulása után hazatértükben orosz fogásba estek és a ságodpusztai fogolytáborba kerültek. Innen Székesfehérvárra szállították őket. Majd az atya a Budapest melletti Kistarcsára került. Később Szegeden keresztül a temesvári fogolytáborba vitték. Tehát a püspöki felszólítást Rusznyák Ferenc sokáig nem kaphatta meg. A meggyes püspök ezért 1945 júniusában Törökkoppány ellátását Reindl Rafaelre bízta.

A kötet fontos forrás az egyházmegyénk német nemzetiségi lakosságának kitelepítésével kapcsolatban is. Dr. Fürnstein János miklósi esperesplébános jelentését ezért részletesebben is közöltük Múltidéző rovatunkban.

Szerk.

ANYAKÖNYVI HÍREK

2018. III. negyedév

KERESZTELÉS

Törökkoppányi plébánia területén: Kovács Gergely és Katona Katalin leánya, Dalma Zsófia (júl. 7.) (Somogydöröcske); Puszai Csaba és Gyurána Annamária fia, Ruben Kristóf (júl. 15.) (Törökkoppányban – Értényből); Balogh Imre és Barta Adrienn fia, Balázs (júl. 29.) (Törökkoppány); Werner János és Szabó Karolina Irén fia, Vince János (szept. 16.) (Törökkoppány); Török János és Szűcs Éva leánya, Tünde Angéla (szept. 16.) (Törökkoppány), **Miklósi** plébánia területén: Simon Norbert és Csizmár Krisztina fiai, Bence Balázs és Dávid Zsolt (aug. 11.) (Kára); Asztalos Péter és Czvick Tímea Anett fia, Bende Benedek (aug. 12.) (Miklósi) a keresztség szentségében részesült.

ESKÜVŐ

Miklósi plébánia területén: Steinbacher Gábor és Aubéli Katalin (aug. 11.) szentségi házasságot kötöttek a miklósi templomban.

HALÁLOZÁS

(*Zárójelben a temetés helye olvasható*)

Miklósi plébánia területén: Geiger Mária (80 é. – júl. 9.) (Miklósi); Márkus Viktor Ervin (58 é. – júl. 21.) (Somogyegres); Bauman János (95 é. – aug. 28.) (Kára); övv. Farkas Istvánné sz. Hasító Teréz (93 é. – okt. 8.) (Zics), **Kapolyi** plébánia területén: övv. Weing Sebestyénné sz. Geiger Aranka (82 é. – júl. 11.) (Pusztaszemes); övv. Tóth Andrásné sz. Papp Teréz (79 é. – júl. 10.) (Kereki); Csapó Ferenc (65 é. – aug. 9.) (Kereki); övv. Vajda Imrénné sz. Szentpéteri Ilona (94 é. – aug. 16.) (Kapoly); övv. Magyar Mátyásné sz. Steinbacher Mária (89 é. – aug. 11.) (Pusztaszemes); Tóth Lajos (71 é. – szept. 3.) (Pusztaszemes); övv. Tóth Istvánné sz. Borbényi Irén (84 é. – szept. 12.) (Kereki) elhunyt.

A meghalt hívek lelke Isten irgalmában békességen nyugodjon!

Dömötör Tibor:

Mester! Érintsd meg!

Mester! Érintsd meg a szívem!
Hogy megújuljon a lelkem,
Hogy begyógyuljon a sebem,
Hogy viselhessem keresztem,
Hogy lássa arcod két szemem,
Hogy szikla legyen a hitem,
Hogy hallja szavad a fülem,
Hogy Te légy minden reményem,
Hogy áldássá legyen kezem,
Hogy bocsájtassék sok vétkem,
Hogy dicsérhessen énekiem,
Hogy Tiéd legyen életem.
Mester! Meg a szívem!

Szent János Apostolról és Remete Szent Pálról Nevezett Közösség időszakos lapja: SJP szerzetesház 8669 Miklósi, Petőfi S. u. 49. Tel.: 84/385-179. Szerkesztik: **Dr. Sipos Imre SJP atya** és **Galbavy Jenő János SJP prior atya**. Lapindító: † **T. Flink Kornél**. Komputertipográfia: Szurmáry László. Nyomás: **NYOMDAKÉSZ** — 8200 Veszprém, Pázmándi u. 10. Nyomdavezető: **Kész Ferenc**

MAGVETÉS